

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 155/04-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. mája 2004 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. A. H., bytom B., zastúpenej advokátom JUDr. O. Š., Advokátska kancelária, B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv zaručených čl. 1, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 11 Listiny základných práv a slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 Co 1/03-69 z 3. decembra 2003, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. A. H. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. mája 2004 doručená sťažnosť MUDr. A. H., bytom B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. O. Š., Advokátska kancelária, B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv zaručených čl. 1, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 35 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 11 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol k dohovoru“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 Co 1/03-69 z 3. decembra 2003.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka je prevádzkovateľkou neštátneho zdravotného zariadenia a v rokoch 1998 a 1999 v súlade so zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zdravotnom poistení“) poskytovala zdravotnú starostlivosť aj poistencom Družstevnej zdravotnej poisťovne Perspektíva. Táto poisťovňa bola rozhodnutím Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 1. júla 1999 zrušená. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 17. júla 1999. Dňa 20. apríla 2001 krajský súd uznesením č. k. 7 K 70/01-30 vyhlásil konkurz na majetok Perspektívy. Sťažovateľka si uplatnila pohľadávku u Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a to vo výške 69 024,17 Sk s príslušenstvom. Až po uplatnení pohľadávky došlo k novele zákona o zdravotnom poistení. Až touto novelou bolo prijaté ustanovenie § 34 ods. 6, ktoré zmenilo systém uplatnenia pohľadávok. Svoju pohľadávku uplatnila sťažovateľka na príslušnom Okresnom súde Bratislava V (ďalej len „okresný súd“), ktorý rozsudkom č. k. 8 C 205/01-46 z 25. novembra 2002 návrh zamietol. Krajský súd 3. decembra 2003 rozsudkom č. k. 4 Co 1/03-69 potvrdil rozhodnutie okresného súdu.

Sťažovateľka sa domnieva, že štát zmenil podmienky a zmaril jej domnelú nádej na zisk, v čom vidí porušenie svojich základných práv zaručených čl. 1, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 35 ods. 1 ústavy, čl. 11 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu k dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 4 Co 1/03-69 z 3. decembra 2003.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd predbežne preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a zistil, že tento potvrdil v celom rozsahu prvostupňový rozsudok. Podľa názoru krajského súdu z ustanovenia § 34 ods. 3 a 4 zákona o zdravotnom poistení vyplýva, že ak z majetku zrušenej poisťovne nie je možné uspokojiť jej záväzky, prechádzajú tieto na Všeobecnú zdravotnú poisťovňu alebo inú poisťovňu, ktorá prevzala poistencov.

Zrušením povolenia na zriadenie poisťovne Perspektíva vstupuje táto do likvidácie. Určený likvidátor musí majetkový zostatok, ktorý vznikne z likvidácie po uspokojení záväzkov a pohľadávok, vrátiť zriaďovateľovi. O tom, či prejdú záväzky a pohľadávky Perspektívy na Všeobecnú zdravotnú poisťovňu, bude možné zaujať stanovisko až po

ukončení likvidácie. Skutočnosť, že na majetok Perspektívy bol vyhlásený konkurz, tento stav nijako neovplyvňuje.

Žalobu sťažovateľky treba považovať za predčasnú, keďže v čase rozhodovania všeobecných súdov Všeobecná zdravotná poisťovňa ešte nebola pasívne legitimovaná. Neodôvodnená je aj námietka týkajúca sa retroaktivity, pretože podľa ustanovenia § 154 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku pre rozhodovanie súdu je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozsudku.

Podľa názoru ústavného súdu nemožno dospieť k záveru, že by rozsudok krajského súdu bolo potrebné považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Bolo nepochybné v právomoci všeobecného súdu príslušné zákonné ustanovenie vyložiť. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že krajský súd potvrdil zamietnutie žaloby z dôvodu jej predčasnosti. Nedošlo teda k právoplatnému rozhodnutiu o domnelých nárokoch sťažovateľky, a to ani v časti istiny, ani v časti prisúdenia majetkových sankcií.

Ústavný súd vychádza z prezumpcie ústavnosti všetkých ustanovení zákona o zdravotnom poistení. Ústavný súd v konaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby nemôže skúmať súlad zákonov s ústavou, ale musí vychádzať z prezumpcie ich ústavnosti.

Sťažovateľka ako fyzická osoba nepatrí medzi subjekty, ktoré sú aktívne legitimované na podanie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov, ktorých taxatívny výpočet obsahuje čl. 13 ods. 1 písm. a) až e) ústavy. Preto ústavný súd neskúmal sťažovateľkou uvádzanú argumentáciu týkajúcu sa údajnej protiústavnosti niektorých ustanovení zákona o zdravotnom poistení.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu tento nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecných súdov, ktoré ich pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového

stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách.

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody.

Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02).

Napadnutý rozsudok krajského súdu nie je zjavne neodôvodnený ani arbitrárny. Krajský súd aplikoval relevantné ustanovenie platného práva, pričom svoj postup v odôvodnení riadne vysvetlil.

Ústavný súd teda na základe zásady subsidiarity obsiahnutej v čl. 127 ods. 1 ústavy nemá právomoc konať ako súd ďalšieho stupňa o napadnutom rozsudku.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2004